

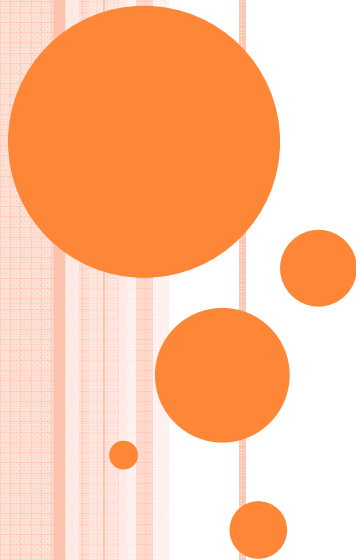
**SEMINAR IZ TEORIJE I
METODOLOGIJE ZAVRŠNOG
RADA**

Utorak, 26.10.2010.

**Dr.sc. Vanja Branica
vanja.branica@pravo.hr**

Sljedeći susreti:

- Četvrtak, 28.10.2010. 12 – 14.h (Zbornica)
- Utorak, 2.11.2010. 9 -11.h
- Srijeda, 3.11.2010. 9 -11 h (soba 55)

ZADATAK

- Kako vam je bilo raditi zadaću?
 - Što je bilo lako?
 - Što je bilo teško?
 - Što vam je pomoglo?
 - Što mislite da ste iz tog iskustva naučili?
-
- Prisjetite se članaka koje se pročitali
 - Da li su bili jednostavni za čitanje, da li ste ih uspjeli brzo pročitati?

UVOD

- Jedan od najtežih dijelova istraživačkog procesa je kako razviti ideju za istraživački projekt
- Često puta želimo istražiti apstraktna područja – kako se nositi sa stresom, zadovoljstvo životom, slika o sebi
- Istraživanje ne možemo započeti dok točno ne znamo o čemu se tu radi, što je to što želimo mjeriti
- Ne postoje “istine”/”točne” definicije okolnosti u našem životu

KONCEPTUALIZACIJA

- Imamo svoja objašnjenja pojmova, npr. suosjećanje, predrasude, siromaštvo – često se razlikujemo u onome što podrazumijevamo pod tim pojmovima
- Možemo početi tako da pitamo ljude da opišu što misle kada koriste određene termine npr. Inteligencija
- Uvijek je potrebno konzultirati STRUČNA mišljenja i zato je područje literature toliko važno – često se ni stručnjaci ne slažu oko nekih definicija
- Postupak u kojem dolazimo do objašnjenja nekog pojma se zove KONCEPTUALIZACIJA
- Rezultat ovog procesa je koncept npr. Predrasude (može se koristiti i termin konstrukt)

KONCEPTUALIZACIJA - nastavak

- Mentalni proces u kojem se razjašnjavaju i konkretiziraju široki i neprecizni pojmovi (koncepti).
- Proces kroz koji specificiramo tj. točno odredimo što mislimo pod određenim terminom
- Indikatori ukazuju na postojanje ili nepostojanje koncepta kojeg istražujemo – varijable koje će biti predmetom istraživanja
- Koncepti su često multidimenzionalni – imaju više od jednog specifičnog obilježja npr. sreća

OPERACIONALIZACIJA

- Korak dalje od konceptualizacije
- Operacionalizacija je proces izgradnje operacionalnih definicija
- Operacionalne definicije – konkretne i specifične definicije, određivanje obilježja po kojima ćemo urediti naša opažanja i mjerenja
 - Specificirano točno ono što ćemo promatrati i kako će mi to napraviti
 - Pretvaranje varijabli u mjerljive elemente
 - Što ćemo poduzeti da bi izmjerili koncept
- Operacionalna definicija “dobiti 5 iz predmeta” – “točno odgovoriti na najmanje 90% pitanja na svim kolokvijima”
- Varijable su logičke grupe atributa (atributi su karakteristike pojave koju promatramo) npr. Spol – muškarac i žena

Konceptualizacija – nominalna definicija –
operacionalna definicija – mjerenje

POČETAK ISTRAŽIVAČKOG PROCESA

- Prvo treba utvrditi temu istraživanja i razmisliti da li je praktično i korisno napraviti takvo istraživanje
- Napišite radni naslov istraživanja, neka bude jednostavan i jasan
- Budite konkretni i jasni u opisivanju prvotnih ideja – jasnoća doprinosi konceptualizaciji i operacionalizaciji
- Kod kreiranja naslova izbjegavajte nepotrebne riječi (priloge i prijedloge) kao što su “istraživanje o”
- Neka dužina naslova bude do 12 riječi
- Naslov mora odražavati fokus istraživanja

- Pokušajte postaviti temu koju ste zamislili kao pitanje:
- Na koje pitanje trebam dobiti odgovor kroz ovo istraživanje?
- Npr. Što znači biti mlada djevojka u obitelji Roma?
- Kada ste naveli ovakvo pitanje fokusirajte se na ključne teme u pitanju kao na glavne niti vodilje za postavljanje istraživanja
- Sljedeći korak je pitati se da li se ovo istraživanje može i treba provesti

Istraživanje se može provesti

- Ako vjerujete da ćete naći ispitanike koji su voljni sudjelovati
- Ako imate sredstva i mogućnosti za prikupljanje podataka u određenom vremenskom okviru
- Ako imate mogućnost za analizu podataka dostupne (kompjuterske programe)

Treba li se istraživanje provesti?

- Složenije pitanje
- Dodaje li se predloženim istraživanjem novi uvid u postojeće znanje o temi, osvježava podatke dobivene prijašnjim istraživanjima, progovara o marginaliziranim grupama i pojedincima, transformira neko vaše mišljenje i uvjerenje.
- Ako o problemu postoji jedinstveno slaganje pitanje je treba li ga ponovno provesti
- Ako je problem iscrpno istraživan ali su nalazi proturječni tada je istraživanje dobrodošlo
- Treba se pitati kako predloženo istraživanje doprinosi onome što smo čitali u literaturi

Postavljanje problema

- Problem mora biti precizan i dovoljno specifičan
- Npr. Kakva je inteligencija duševnih bolesnika?
- Kakav je ovaj primjer? Zašto tako mislite?

PRETRAŽIVANJE LITERATURE

- Najvažniji korak u planiranju istraživanja
- Pobuđuje različite osjećaje i misli – dojam da je sve već istraženo, da nema ništa u literaturi na temu koju ste zamislili
- Često puta jer tražite radove identične temi koju ste zamislili.
- Pretraživanje literature je korak u kojem se trebaju identificirati slična i povezana istraživanja kako bi se ono što ste zamislili dobilo teoretski i konceptualni okvir – ako ovako postavimo skoro nema teme koja je toliko jedinstvena da se ne može naći neka informacija ili istraživanje

PRETRAŽIVANJE LITERATURE - nastavak

Svrha:

- Čitatelj se upoznaje s rezultatima drugih istraživanja koji su povezani s njegovim
- Možda nađete istraživanje koje je slično vašem
- Povezuje vaše istraživanje sa širim dijalogom i okvirom u literaturi, popunjava praznine
- Pruža okvir za uvid u važnost istraživanja i daje smjernice za usporedbu rezultata s drugim istraživanjima

Svrha:

- Pregledavajući relevantne radove možete pogledati koje izvore i koju literaturu su oni koristili u svom radu kako bi dobili prvotne ideje za daljnje traženje literature
- Pregledavanjem onoga što su istraživači dobili prije vas pomoći će vam da definirate i konstruirate varijable/pitanja/hipoteze
- Pomaže i u odabiru mjernih instrumenata – možda postoje instrumenti koji su korišteni u sličnom okruženju kao što vi imate
- Pomaže vidjeti koje probleme i zamke su drugi imali dok su istraživali tu temu ,

Malo savjeta:

- Svoje snage usmjerite na znanstvenu literaturu – počnite od časopisa i knjiga koji su relevantni za vaše područje.
- Uvodno upoznavanje s temom - opći udžbenici
- Dublje upoznavanje s temom - časopisi u prvom redu znanstveni,
- Pregled literature napravite što ranije u istraživačkom procesu – nauči se puno iz literature što vam koristi u operacionalizaciji i prevladavanju prepreka

Prijedlog koraka:

- Identificirajte ključne riječi (koristi za knjižnicu) – one povezane s temom istraživanja, ali i neke proizašle iz početnog čitanja
- Sa već pripremljenim ključnim riječima idite u knjižnice i pretražujte kataloge
- Početno prikupite oko 50 izvora (članaka i knjiga) koji su povezani s temom vašeg istraživanja
- Pregledajte početnu hrpu radova – pokušajte dobiti osjećaj i steći dojam da li rad ili knjiga doprinosi vašem razumijevanju literature i istraživačkog područja

Prijedlog koraka:

- Napišite radne verzije sažetaka onih članaka i poglavlja koja smatrate najrelevantnijima za vašu temu. Pišite na način da možete uklopiti u konačni prikaz literature koji će se nalaziti u radu. Uključite precizne reference koje odmah navodite na pravilan način.
- Nakon pisanja sažetaka, sažimanja literature sastavite početni prikaz literature: strukturirajte prema tematskim cjelinama ili prema važnosti koncepata. Prikaz literature završite sa sažetkom o u kojem ćete navesti glavne teme i napišite kako se vaše istraživanje nadovezuje na literaturu.

- Prilikom traženja literature, ali i kasnijeg strukturiranja, odnosno prikaza literature možete se voditi kriterijem – koja se literatura odnosi na glavne nezavisne varijable i na glavne zavisne varijable
- Posebno korisno za pisanje diplomskih radova ili za uvod kod članaka
- Kompozicija: Uvod, tema 1 (tiče se nezavisne varijable), tema 2 (tiče se zavisne varijable), tema 3 (teme koje se tiču i nezavisne i zavisne varijable) i kratki sažetak.

- Uvod – čitatelju treba reći o poglavljima koje se nalaze u pregledu. Ovo je poglavlje u kojem se navodi organizacija poglavlja
- Tema 1 – prikaz literature o nezavisnoj varijabli ili varijablama. Fokus treba staviti na najvažniju varijablu (ukoliko ih je više)
- Tema 2 - prikaz literature o zavisnoj varijabli ili varijablama. Ukoliko ih je više napisati podpoglavlja o njima.

- Tema 3 – literatura o zavisnim i nezavisnim varijablama. Ovo treba biti kratko i sadržavati samo ona istraživanja koja su jako bliska vašem istraživanju. Ukoliko ništa slično nije prije napisano tada napravite dio u kojem će biti prikazano nešto što je bliže moguće vašoj temi ili o istraživanjima koje se tiču teme na široj razini
- Sažetak – u kojem se naglašavaju najvažnija istraživanja, ponovno spominju važne teme, obrazlaže zašto je potrebno još istraživanja na tu temu i kako vaše istraživanje odgovara na tu potrebu

Redosljed odabira literature

1. Počnite od enciklopedija i rječnika - ukoliko se prvi put susrećete s temom i ne znate ništa o prijašnjim istraživanjima (npr. Dictionary of SW, Psihologijski rječnik i sl.)
2. Koristite domaću literaturu (časopise) u prvom redu izvorne znanstvene radove (one koji izvještavaju o rezultatima istraživanja) – krenite od najnovijih godišta pa unatrag. Ukoliko nađete neki dobar članak, može se u njemu pogledati za korištenu literaturu i pronaći te izvire).
3. Tražite knjige na temu koju istražujete

Redosljed odabira literature

4. Tražite izvještaje s konferencija – prezentacije koje su bile na proteklim konferencijama, može se kontaktirati autore
5. Možete pogledati i među magistarskim i doktorskim disertacijama
6. Internet- budite oprezni sa onim izvorima koji nisu online časopisi. Potrebno je voditi računa o kvaliteti, da li prezentiraju točan, dobro osmišljen i sistematski prikaz istraživanja ili teorije

Pisanje sažetka članka

- Sažetak – kratak prikaz literature u kratkim paragrafima kojima se sumiraju glavni elementi teme, koji omogućavaju čitatelju da razumije osnovne elemente članka
- Sažetak treba sadržavati:
 - Problem koji se istražuje
 - Navesti cilj i svrhu odnosno fokus istraživanja
 - Kratke informacije o uzorku i populaciji
 - Pregled ključnih rezultata koji su povezani s vašim planiranim istraživanjem
 - Ako je metodološki cilj prikaza – navesti metodološke nedostatke u studiji

U kvalitetnim empirijskim člancima:

- Cilj i svrha istraživanja – navede u uvodu
- Informacije o uzorku i metodi – u metodologiji ili u sredini članka
- Rezultati – prema kraju ili u posebnom odjeljku
- Treba tražiti pasuse u kojima autor izvještava o rezultatima kojima odgovara na postavljene probleme i ciljeve istraživanja, hipoteze

- Ukoliko se radi o preglednim člancima treba tražiti:
- Problem o kojem se raspravlja u članku ili knjizi
- Identificirati centralnu temu rada
- Ključni zaključci povezani s temom
- Ako se radi o metodološkoj raspravi, treba spomenuti manjkavosti u rezoniranju, logičkoj strukturi, snazi argumenata i sl.

ZADATAK

- Za idući tjedan (utorak)
 1. Odabranu temu istraživanja – napisati naslov (radnu verziju) – odgovorite na rečenicu Moje istraživanje je o... (vodite računa da drugi mogu jednostavno razumjeti značenje)
 2. Pronaći 3 članka koja smatrate relevantnima za odabranu temu (1 mora biti pregledan)
 3. Napišite sažetak tih članaka koji bi mogli koristiti za pisanje uvoda

Literatura

- Creswell, J. W. (2009) Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches. Thousands Oaks: SAGE
- Milas, G. (2005) Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima. Jastrebarsko: Naklada Slap
- Trochim, W. M.K., Donnelly, J.P. (2007) Research Methods Knowledge Base. Mason: Thomson Custom Publishing

